

Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği Tarihi

Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği (TEMD), kuruluşu 1962 yılına dayanan, endokrinoloji ve metabolizma alanı ile ilgilenen hekimleri, bilimsel ve sosyal kuruluşları bir araya getirerek, ilgili konulardaki ilişkileri geliştirip ülkemiz bilimine katkıda bulunmayı amaçlayan ve halen 800'den fazla üyesi bulunan bilimsel bir dernektir. Türkiye'de endokrinoloji biliminin ve ilişkili derneklerin tarihsel gelişimini netleştirmek amacıyla 3 Eylül 2022'de TEMD Yönetim Kurulu kararıyla Türkiye Endokrinoloji Tarihi Danışma Komitesi oluşturulmuştur. Komitede TEMD Yönetim Kurulunu temsilen Başkan Prof. Dr. Ayşegül Atmaca, Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa Cesur, Araştırma Sekreteri Prof. Dr. Dilek Gogas Yavuz ile Prof. Dr. Gürbüz Erdoğan, Prof. Dr. Hüsrev Hatemi, Prof. Dr. Nilgün Başkal, Prof. Dr. Ali Rıza Uysal, Prof. Dr. Candeğer Yılmaz, Prof. Dr. Faruk Alagöl, Prof. Dr. Refik Tanakol, Prof. Dr. Sema Akalın, Prof. Dr. Sadi Gündoğdu, Prof. Dr. Şazi İmamoğlu, Prof. Dr. Metin Arslan, Prof. Dr. Yalçın Aral, Prof. Dr. Aydan Usman, Prof. Dr. Fahrettin Keleştimur, Prof. Dr. Sait Gönen, Prof. Dr. Fahri Bayram, Prof. Dr. Mustafa Kutlu, Prof. Dr. Ahmet Kaya, Prof. Dr. Miyase Bayraktar, Prof. Dr. İlhan Satman yer almıştır. Komite 16 Aralık 2022'de Prof. Dr. Mustafa Cesur'un moderatörlüğünde çevrimiçi olarak toplanmış ve Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği ile Türkiye endokrinoloji tarihi konusunda fikir birliğine varmıştır.

Türk Endokrinoloji Derneği

Türkiye'de bir endokrinoloji derneğinin kuruluşuna karar verilmesi 1960 yılından sonra olmuştur. Prof. Dr. Suphi Artunkal endokrinoloji derneğini kurmak için girişimlere başlamış ve Prof. Dr. Suphi Artunkal ile birlikte Prof. Dr. Selahattin Koloğlu, Dr. Sedat Yörükoğlu (Ankara Hastanesi Dahiliye Kliniği), Dr. Şemsettin Bayram (Ankara Numune Hastanesi Dahiliye Kliniği), Prof. Dr. Erol Düren (İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Cerrahi Kürsüsü), Prof. Dr. Vehbi Göksel (Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. Dahiliye Kürsüsü) ve Prof. Dr. Şahap Karaaliler (İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Doğum Kliniği) bu çalışmalarda yer almışlardır.

Dünyada 1916'dan itibaren, yer yer çeşitli endokrinoloji dernekleri kurulmuş fakat çok fazla uluslararası faaliyet gösterememişlerdir. 1916'da Amerika Birleşik Devletleri'nde şu anda Endocrine Society olarak bilinen the Association for the Study of Internal Secretions kurulmuştur. İlk uluslararası endokrinoloji kongresi 1960'ta Kopenhag'da toplanmıştır. Bunu 4 yıl sonra, 1964'te Londra'da toplanan 2. Uluslararası Endokrinoloji Kongresi takip etmiştir. Bu kongrenin düzenleme kurulu, ulusal endokrinoloji dernekleri ile işbirliği yapmak istemiş ve kongre öncesinde kongreye katılımlarını sağlamak üzere Türkiye de dahil ilgili ülkelerle iletişim kurmuş ve bu ülkelerden ulusal endokrinoloji derneklerinin olup olmadığı bilgisini almıştır. Muhtemelen bu olayın etkisiyle Türkiye'de endokrinoloji derneği kurma çabaları hız kazanmış ve Ord. Prof. Dr. Sedat Tavat kurucu yönetim kurulu başkanı olarak belirlenerek İstanbul Valiliği'ne müracaat edilmiştir. 24.09.1962 tarihinde İçişleri Bakanlığınca derneğin kuruluşu tescil edilmiştir. Bu şekilde Prof. Dr. Sedat Tavat başkanlığında kurulan ve çok az üyesi bulunan Türk Endokrinoloji Derneği 1964 yılında kurulan The International Society of Endocrinology (ISE)'nin kurucuları arasında yer almış ve aynı yıl 1964'te Londra'da toplanan 2. Uluslararası

Endokrinoloji Kongresinde ülkemizi temsil etmiştir. Bununla birlikte resmi internet sayfasında ISE'nin kuruluş tarihi olarak 1960 yer almaktadır. Bir açıklama yapılmamakla birlikte muhtemelen 1960 yılında Kopenhag'da yapılan ilk kongre kuruluş yılı olarak ele alınmaktadır.

Türk Endokrinoloji Derneğinin ilk bilimsel toplantısı "1. Endokrinoloji Günü" adı altında 24 Eylül 1964 tarihinde Ankara'da yapılmıştır. 1964'de çalışmalara başlayan Kurucu Yönetim Kurulu, tahminen 1964 sonunda yasal genel kurul toplantısını yapmış ve tüzüğünü 1965'de onaylatmıştır. O dönemin Dernekler Kanununa göre işlemler yapılmış ve İçişleri Bakanlığından onayı beklenirken, 1964 yılı eylül ayında derneğin ilk bilimsel toplantısı Ankara'da düzenlenmiştir. Bu nedenle, derneğin kuruluş yılının 1964 olarak kabul edilmesi benimsenmiştir ve günümüzdeki dernek amblemimizde de kuruluş tarihi 1964 olarak yer almıştır.

Genel kurulda Yönetim Kuruluna, Prof. Dr. Suphi Artunkal (Genel Başkan), Prof. Dr. Selahattin Koloğlu (Ankara Başkanı), Prof. Dr. Vehbi Göksel (İzmir Başkanı), Doç. Dr. Erol Düren (Genel Sekreter) seçilmiştir. Bu tarihten itibaren derneğin üye sayısı belli oranda artmış ve 1962 mezunu Dr. Hüsrev Hatemi gibi genç hekimler de bu dönemde derneğe üye olmuşlardır. Prof. Dr. Hüsrev Hatemi sonraki yıllarda dernekte başkanlık da yapmıştır.

1972 yılında Dernekler Kanununda yapılan değişiklik sonucu derneklerde "Türk" sıfatının kullanılması için Bakanlar Kurulu kararı zorunluluğu getirilmiş ve derneğin başındaki Türk sıfatı kaldırılarak derneğin ismi "Endokrinoloji Derneği" olarak değiştirilmiştir. Bu derneğin özelliği; endokrinoloji dışından da üye kabul etmesi ve her branştan hekim, diş hekimi, eczacı, biyolog ve kimyagerlerin de derneğe üye olabilmesidir.

İlk "Endokrinoloji Derneği" kongre üyeleri için sponsorluk diye bir olgunun olmadığı bir dönemde önemli hizmetler vermiş, kongreler düzenlemiş ve ülkemizde endokrinoloji biliminin gelişmesi yolunda önemli katkılar sağlamıştır. Prof. Dr. Suphi Artunkal'dan sonra, Prof. Dr. İrfan Urgancıoğlu, Prof. Dr. Dr. Hüsrev Hatemi ve Prof. Dr. Sadi Gündoğdu dernek başkanlığı görevlerini sürdürmüşlerdir. Dernek 21.08.1995 tarihinde kendisini feshederek yeni kurulan ve ulusal bir kimlik almış olan Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Derneğine katılmıştır. Böylece dernekler arasında birliktelik ve tarihi mirasın devamı sağlanmıştır. TEMD'in amblemine, ilk derneğin kuruluş yılı olan 1964'ün yazılmasını Prof. Dr. Hüsrev Hatemi önermiş, bu öneri başta TEMD'in kurucu başkanı Prof. Dr. Gürbüz Erdoğan olmak üzere, TEMD Yönetim Kurulu tarafından onaylamıştır. İlk derneğin önceki yıllarda yaptığı "Endokrin Günleri" ve "Endokrin Kongreleri" de TEMD kongreleri olarak kabul edilmiştir.

Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği

1992 yılında Prof. Dr. Gürbüz Erdoğan, Prof. Dr. Sema Akalın ve Prof. Dr. Olcay Gedik endokrinoloji alanında hizmet verecek bir uzmanlık derneği kurma kararı almış ve sadece endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları uzmanları ve bu alanda uzmanlık eğitimi almakta olan hekimleri üye olarak kabul eden bir dernek kurmuşlardır. Kurucu üyeler Prof. Dr. Gürbüz

Erdoğan, Prof. Dr. Selahattin Koloğlu, Prof. Dr. Sema Akalın, Prof. Dr. Olcay Gedik, Prof. Dr. Nuri Kamel, Prof. Dr. Metin Arslan, Prof. Dr. Ferzan Telatar ve Prof. Dr. Alim Uzunalimoğlu'dur.

“Ankara Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği” adıyla kurulan derneğin tüzüğu Ankara Valiliği’nce 10.08.1992 tarih ve 0639-149/865-824 sayılı yazı ile onanmıştır ve tüzükte 1 no’lu kurucu üye Prof. Dr. Gürbüz Erdoğan olmuştur. Geçici Yönetim Kurulu Prof. Dr. Gürbüz Erdoğan, Prof. Dr. Sema Akalın, Prof. Dr. Metin Arslan, Prof. Dr. Nilgün Başkal, Prof. Dr. Ali Rıza Uysal olarak belirlenmiş ve Prof. Dr. Gürbüz Erdoğan başkanlığında görev taksimi yapılarak dernek aktivitelerine başlanmıştır. Yasa ve tüzük gereği 20.02.1993 tarihinde 1. Olağan Genel Kurulu yapılmış ve Prof. Dr. Gürbüz Erdoğan (Başkan), Prof. Dr. Olcay Gedik (Başkan Yardımcısı), Prof. Dr. Sema Akalın (Sekreter), Prof. Dr. Metin Arslan (Muhasip), Prof. Dr. Ali Rıza Uysal (Veznedar) şeklinde oluşan Yönetim Kurulu göreve başlamıştır.

İlerleyen 3 yıllık süreçte Türkiye’deki diğer şehirlerdeki endokrinologlar ile oluşan işbirliği, bir “Türkiye Derneği” kurma fikrinin oluşmasına zemin hazırlamıştır. Dernek Yönetim Kurulu “Türkiye Derneği” olma isteğini resmi karar haline getirip gerekli dosyayı hazırlayarak Ankara Valiliği’ne müracaat etmiştir. Bakanlar Kurulu’nun 20.10.1995 tarihinde aldığı 1995/7462 sayılı kararı ile istek kabul edilip Ankara Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği, Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği adını almıştır.

İlerleyen 3 yıllık süreçte Türkiye’deki diğer şehirlerdeki endokrinologlar ile oluşan işbirliği, bir “Türkiye Derneği” kurma fikrini hazırlamıştır. O dönemde Ankara Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği dışında ilk kurulan İstanbul merkezli Endokrinoloji Derneği, İzmir’de kurulan Ege Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği ve Konya’da kurulan İç Anadolu Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği faaliyet yapmaktaydı. Ankara Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği Yönetim Kurulu “Türkiye Derneği” olma isteğini resmi karar haline getirip gerekli dosyayı hazırlayarak Ankara Valiliğine müracaat etmiştir. Bakanlar Kurulunun 20.10.1995 tarihinde aldığı 1995/7462 sayılı kararı ile istek kabul edilip Ankara Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği, Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği adını almıştır. 1995 yılındaki bu gelişme üzerine ilk kurulan Endokrinoloji Derneği kendisini feshederek TEMD’e katılmıştır ve derneğin yaptığı önceki faaliyetler de TEMD’in faaliyetleri sayılmıştır. Türk Endokrinoloji Derneği’nin kuruluş yılı olan 1964, TEMD’in kuruluş yılı kabul edilmiştir. İzmir ve Konya merkezli dernekler de kendilerini feshederek TEMD’e katılmışlardır. Böylece 1995 yılında tüm endokrinologlar bir çatı altında bir araya gelmeyi başarmışlardır.

1995 yılından itibaren “Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği” adı ile faaliyetlerini sürdüren dernek 1995 yılında ilk kez TEMD çatısı altında bir kongre düzenlemiştir. “17. Ulusal Endokrinoloji Kongresi” adı verilen bu kongreye, önceki yıllarda kurulan derneklerin yaptığı kongrelere de sahip çıkmış endokrinolojide devamlılık sağlanmıştır.

1995 yılında Bursa’da Prof. Dr. şazi İmamoğlu Başkanlığında 8. Balkan Endokrinoloji Kongresi TEMD tarafından düzenlenmiştir ve bu kongre ile TEMD’in uluslararası kimliği onay kazanmıştır. 1996 yılında ISE üyeliği yeniden aktifleştirilmiş, 1997 yılında ise European

Federation of Endocrine Societies (EFES), Society of Endocrinology and Metabolism of Turkey (SEMT) olarak TEMD'yi üyeliğe kabul etmiştir. EFES günümüzde European Society of Endocrinology (ESE) ismiyle faaliyetlerine devam etmektedir ve "European Congress of Endocrinology (ECE) derneğın düzenlediğı Avrupa Endokrinoloji Kongresidir. TEMD 1999 yılında da International Osteoporosis Foundation (IOF) tarafından üyeliğe kabul edilmiştir.

TEMD'in 10.01.1997 tarihinde ilk Genel Kurulunu yapmış ve Genel Kurulda seçilen Yönetim Kurulu, görev dağılımını; Prof. Dr. Gürbüz Erdoğan (Başkan), Prof. Dr. Olcay Gedik (Başkan Yardımcısı), Prof. Dr. Taylan Kabalak (Genel Sekreter), Prof. Dr. Sema Akalın (Veznedar), Prof. Dr. Fahrettin Keleştimur (Muhasip) olarak belirlemiştir. Yönetim Kurulu üyelerinden Prof. Dr. Taylan Kabalak'ın İzmir'de, Prof. Dr. Sema Akalın'ın İstanbul'da, Prof. Dr. Fahrettin Keleştimur'un Kayseri'de görev yapması dolayısıyla bölgesel temsiliyet ilkesi sağlanmıştır. Bu durum gelenekselleşmiştir ve sonraki yönetim kurullarında da benzer dağılımlar oluşmuştur.

1995 yılından günümüze Prof. Dr. Gürbüz Erdoğan (1995-2002), Prof. Dr. Senay Molvalılar (2002-2004), Prof. Dr. Şazi İmamoğlu (2004-2006), Prof. Dr. Fahrettin Keleştimur (2006-2008), Prof. Dr. Sema Akalın (2008-2010), Prof. Dr. Sadi Gündoğdu (2010-2014), Prof. Dr. Mustafa Sait Gönen (2014-2016), Prof. Dr. Sevim Güllü (2016-2018), Prof. Dr. Füsün Saygılı (2018-2021), Prof. Dr. Ayşegül Atmaca (2021-2023) ve Prof. Dr. Mustafa Cesur (2023-) başkanlık görevinde bulunmuşlardır.

TEMD halen tüm Türkiye'yi kapsayacak şekilde, dünya ile entegrasyon içinde faaliyetlerini yoğun bir biçimde sürdürmektedir. Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kongresi (TEMHK)'nin 2023 yılı itibariyle 44.sü düzenlenmiştir. Ayrıca TEMD, Türkiye Tiroid Hastalıkları Kongresi ve ENDOKURS olmak üzere 2 büyük toplantıyı düzenli olarak yapmaktadır. 1. Türkiye Tiroid Hastalıkları Kongresi Haziran 2000 tarihinde İstanbul'da yapılmıştır ve günümüzde 2 yılda bir tekrar edilmektedir. 2021 yılı itibariyle 9.su düzenlenmiştir. Mezuniyet Sonrası Eğitim Kursu – ENDOKURS ise kongre eşdeğeri bir bilimsel aktivitedir ve ilk olarak 2009'da Çeşme-İzmir'de yapılmıştır. 2022 yılı itibariyle 6.sı düzenlenmiştir.

1999 yılında Ankara'da yapılan "EFES Regional Postgraduate Clinical Endocrinology Course" TEMD'in düzenlediğı Avrupa düzeyindeki ilk uluslararası toplantıdır. 2000 yılında 23. TEMHK EFES ile ortak toplantı şeklinde yapılmıştır. 11. Balkan Endokrinoloji Kongresi 2001 yılında İstanbul'da yapılmıştır. Yine 2001 yılında İstanbul'da, 24. TEMHK, American Association of Clinical Endocrinology (AACE) ile ortak toplantı şeklinde düzenlenmiştir.

TEMD'in daha sonra geniş çaplı uluslararası kongre düzenlemeleri de olmuştur. 2004'de European Thyroid Association (ETA) kongresi; 30th Annual Meeting of the European Thyroid Association İstanbul'da yapılmıştır. 2005'de Ankara'da "13th EFES Postgraduate Course in Clinical Endocrinology" düzenlenmiştir. 2008'de European Neuroendocrine Association (ENEA) kongresi; Meeting of the European Neuroendocrine Association-2008, Antalya'da yapılmıştır. 11th European Congress of Endocrinology - ECE 2009 ve 25th European Congress

of Endocrinology- ECE 2023 İstanbul'da düzenlenmiştir. TEMD 2013'den beri devam Endo Bridge - Bridging the World of Endocrinology içinde de paydaş olarak yer almaktadır.

TEMD'in kurulmasından bir süre sonra TEMD bünyesinde; Hipofiz, Tiroid, Diabetes Mellitus, Osteoporoz ve Diğer Metabolik Kemik Hastalıkları, Adrenal ve Gonadal Hastalıklar, Obezite ve Lipid Metabolizması, Hipertansiyon ve Metabolik Sendrom ve Sürekli Subkutan İnsülin İnfüzyonu çalışma grupları kurulmuştur. Daha sonra bazı çalışma grupları birleştirilmiş ve Adrenal ve Gonadal Hastalıklar, Diyabet, Hipofiz, Obezite-Dislipidemi-Hipertansiyon, Osteoporoz ve Diğer Metabolik Kemik Hastalıkları, Tiroid adı altında 6 farklı çalışma grubu oluşturulmuştur. Bunlara daha sonra Nadir Görülen Metabolizma Hastalıkları, Nöroendokrin Tümörler, Tıbbi Beslenme ve Egzersiz Metabolizması çalışma grupları eklenerek bugünkü halini almıştır. Bilimsel Çalışma Grupları kendi içlerinde sempozyum, kurs ve benzeri bilimsel aktiviteler düzenlemektedir.

Dernek üyelerimiz de yıllar içinde uluslararası bilimsel derneklerde yönetim kademesinde yer almışlardır. Prof. Dr. Volkan Yumuk 2011'den günümüze The European Association for the Study of Obesity (EASO) Yönetim Kurulu Üyeliği yapmaktadır. Önce Başkan Yardımcısı olmuştur ve halen Başkan'dır. Prof. Dr. Fahrettin Keleştimur 2002-2006 yılları arasında ENEA Yönetim Kurulu Üyeliği, 2005-2009 yılları arasında EFES/ESE Yönetim Kurulu Üyeliği, Prof. Dr. Murat Erdoğan 2006-2009 yılları arasında European Thyroid Association (ETA) Yönetim Kurulu Üyeliği, Prof. Dr. Bülent Okan Yıldız 2014-2020 yılları arasında ESE Yönetim Kurulu Üyeliği yapmıştır.

Prof. Dr. Fahrettin Keleştimur 2008'de TEMD Bilim Ödülü, 2011'de British Society for Neuroendocrinology/ BSN 2011 Ödülü, 2013'de Bayındır Sağlık Grubu 14. Bayındır Tıp Ödülleri 2013 Bilim Ödülü ve 2014'de TÜBİTAK 2014 Sağlık Bilimleri Alanı Bilim Ödülü'nü, Prof. Dr. Temel Yılmaz 2015 yılında International Diabetes Federation (IDF) 2015 Avrupa Diyabet Ödülü'nü almıştır. Dr. Eylem Çağiltay ECE 2016 Kongresi, Dr. Meriç Coşkun ECE 2023 Kongresi "ESE Young Investigator Award" ödülünü almaya hak kazanmıştır. Melin Uygur 2023 GIOSEG (Glucocorticoid Induced Osteoporosis Skeletal Endocrinology Group) Osteometabolizma Mükemmellik için GIOSEG Ödülleri En İyi Klinik Araştırmacı Ödülünü kazanmıştır.

TEMD 2007 Hizmet Ödülleri Prof. Dr. Alim Uzunalımoğlu, Prof. Dr. Ferzan Telatar, Prof. Dr. Sevim Büyükdevrim ve Prof. Dr. Ferhan Berker'e, 2008 Hizmet Ödülleri Prof. Dr. Ali Görpe, Prof. Dr. Ali İpbüker, Prof. Dr. Nihat Bostancı, Prof. Dr. Nazif Bağrıaçık, Prof. Dr. Özkan Sandalcı ve Prof. Dr. Ayhan Arınık'a verilmiştir. TEMD "En İyi Genç Araştırmacı Ödülü"nü 2005'de Dr. Bülent Okan Yıldız, 2006'da Dr. Ramazan Sarı, 2007'de Dr. Fatih Tanriverdi, 2010'da Dr. Barış Akıncı, 2012'de Dr. Züleyha Cihan Karaca, 2014'de Dr. Neşe Çınar, 2015'de Dr. Uğur Ünlütürk, 2016'da Dr. Nujen Çolak Bozkurt, 2017'de Dr. Mustafa Ünlübol, 2018'de Dr. Kadriye Aydın, 2019'da Dr. Sema Çiftçi Doğanşen, 2021'de Dr. Muhammed Kızılgül, 2022'de Dr. Özge Telci Çaklılı kazanmıştır. 2007'de Dr. Mustafa Şahin, 2008'de Dr. Tefvik Demir ve Dr. Barış Akıncı, 2010'da Dr. Serkan Yener, Dr. 2011'de Dr. Serhat Işık, 2012'de Dr. Muammer Karadeniz ikincilik, 2007'de Dr. Tefvik Demir, 2008'de Dr. Serkan Yener, 2010'da Dr. Züleyha Cihan

Karaca, 2011'de Dr. Evrim akır ve Dr. Didem zdemir, 2012'de Dr. Dilek Yazıcı cnclk dln almıştır.

1997 yılında bilim alanımızda TEMD'in sürekli bir yayın organına gereksinimi olduğu görülmüştür. O dönemde TEMD Yönetim Kurulu yesi olan Prof. Dr Taylan Kabalak'ın, Ege'de yayınlamakta oldukları bir derginin derneğimize mal edilmesi nerisi TEMD Yönetim Kurulunca kabul edilmiş ve dergi "Turkish Journal of Endocrinology and Metabolism (TurkJEM) adı ile basılı olarak yayınlanmaya başlamıştır. 2002 yılına kadar Prof. Dr. Taylan Kabalak ve Prof. Dr. Gökhan zgen'in çaba ve emekleri ile dergi basımı Ege'de sürdürülmüş, 2002'den sonra Ankara'da yayınlanmasına karar verilmiştir. 2023 yılı itibariyle derginin adı "Endocrinology Research and Practice" olarak değiştirilmiştir. Derginin baş editörleri 2002'den günümüze kadar; Prof. Dr. Gürbüz Erdoğan (2002-2005), Prof. Dr. şazi İmamoğlu (2005-2006), Prof. Dr. Sema Akalın (2007-2008), Prof. Dr. Nilgün Başkal (2008-2022)'dir. 2023 yılı itibariyle bu görevi Prof. Dr. Murat Faik Erdoğan yürütmektedir. Dergi 1997'den günümüze kadar yılda 4 kez basılı ve açık erişimli olarak yayın hayatına devam etmiştir. 2021'den sonra ise sadece internet ortamında açık erişimli olarak yayınlanmaktadır. Ekim 2013'den sonra dergiye sadece İngilizce makalelerin başvurusu kabul edilmiştir. Ocak 2014 den itibaren TurkJEM tamamen İngilizce yayınlanmaya başlamıştır.

TEMD Union Europenne Des Mdecins Spcialistes - European Union of Medical Specialists (UEMS) yesidir. UEMS toplantılarına 2001 yılı sonrasında çeşitli yıllarda; Prof. Dr. Sema Akalın, Prof. Dr. şazi İmamoğlu, Prof. Dr. Göksun Ayvaz ve Prof. Dr. Mustafa Cesur derneğimizi temsilen delege olarak katılmışlardır. 2023 yılından itibaren Prof. Dr. Ayşe Kubat zm de delege olarak görev almaya başlamıştır. 2022 yılında Lizbon'da yapılan toplantıda 2024 UEMS Toplantısının lkemizde yapılması kararlaştırılmıştır. Ayrıca 2022 yılı UEMS toplantısında Avrupa Board sınavı yazım komitesinde ülkemizden temsilcilerin katılması kararı alınmış ve TEMD Yönetim Kurulu yeleri Prof. Dr. Mustafa Cesur ve Prof. Dr. Melek Eda Ertrer, TEMD Yönetim Kurulu tarafından bu konuda görevlendirilmiştir.

Ulusal uzmanlık derneklerimiz, UEMS organizasyonuna benzer bir yapılanma ile Türk Tabipleri Birliği (TTB) şemsiyesi altında bir araya gelmiş ve Uzmanlık Dernekleri Koordinasyon Kurulunu (UDKK) oluşturmuşlardır. UDKK, Türkiye'deki uzmanlık eğitimi ve uygulaması alanındaki yapılanma çalışmalarını düzenleyen bir kuruldur ve TEMD de bu yapı içerisinde yer almıştır. Yeterlik Yürütme Kurulu, derneğimiz ile organik bağı olan özerk bir yapıdır. TTB çatısı altındaki Uzman Dernekleri Eşgüdüm Kurulu (UDEK) ile birlikte çalışmaktadır. İlk kez 2005 yılında Prof. Dr. Olcay Gedik başkanlığında oluşturulmuş ve TEMD yelerinin ilk yeterlilik belgelendirmeleri, 19.03.2006 tarih ve 1/c sayılı Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Yeterlik Kurulu (Board) Yönergesine göre yapılmıştır. Halen Prof. Dr. Nilgün Başkal'ın başkanlığında çalışmalarını sürdüren Yeterlik Yürütme Kurulu, 2022 yılında TTB UDEK ile birlikte çalışarak, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Tıpta Uzmanlık Yeterlik Kurulu Kurum Tıpta Uzmanlık Eğitimi Yeterlik Belgesi (Akreditasyon Belgesi) vermiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda 2022 yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma

Hastalıkları Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, 2023 yılında Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara Hastanesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Seyrantepe Yerleşkesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği bu belgeyi almaya hak kazanmışlar ve akredite olmuşlardır.

TEMĐ Bilimsel Çalışma Grupları düzenli olarak kendi alanlarına yönelik konularda kılavuz yayınlamaktadır. Dernek çatısı altında yapılan ilk kılavuz çalışması “Diabetes Mellitus ve Eğitim Çalışma Grubu” tarafından 2006 yılında “Diabetes Mellitus ve Komplikasyonlarının Tanı, İzlem ve Tedavisi” adıyla yayımlanmıştır. Bu kılavuz Kanıta Dayalı Tıp Derneği tarafından 2013, 2014, 2015 yıllarında uluslararası AGREE kriterlerine göre değerlendirilmiş ve Türkiye’de yayınlanan tanı tedavi rehberleri arasında kanıta dayalı, etik ve şeffaflık özellikleri bakımından en yüksek kaliteli rehber olarak belirlenmiştir.

Covid-19 pandemisi nedeniyle yüz yüze bilimsel toplantıların ertelendiği günlerde, Mayıs 2020’de TEMĐ - Endokrin Akademi kuruldu ve çevrimiçi toplantılar ile TEMĐ bünyesinde bilimsel aktivitelerin devamlılığı sağlandı. Endokrin Akademinin Başkanlığını TEMĐ Başkanı yürüttü. İlk kurulduğu yıl Prof. Dr. Füsün Saygılı, daha sonra 2021 yılında Prof. Dr. Ayşegül Atmaca Endokrin Akademi Başkanı olmuştur. 2023 yılından itibaren bu görevi Prof. Dr. Mustafa Cesur yürütmektedir. İlk toplantılar Covid-19 ile endokrin konuların ilişkisi üzerine olmuştur; birinci toplantının konusu: “Covid 19 Pandemisi, Diyabet Tedavi Sürecimizi Nasıl Etkiledi, Nasıl Etkileyecek?”, konuşmacılar: Prof. Dr. Serpil Salman - Prof. Dr. Kubilay Karşıdağ, ikinci toplantının konusu: “Covid-19 Sürecinde Beslenme”, moderatör: Prof. Dr. Yüksel Altuntaş, Konuşmacılar: Prof. Dr. Sibel Güldiken - Prof. Dr. Ayşe Nur İzol, üçüncü toplantının konusu: “Covid-19 Pandemisinde Hipertansiyon ve Komorbiditelerinin Yönetimi”, konuşmacılar: Prof. Dr. İbrahim Şahin - Prof. Dr. Mustafa Cesur, dördüncü toplantının konusu: “Pandemi Sürecinde Obeziteli Hastaların Sorunları ve Pandeminin Obeziteye Etkileri”, konuşmacılar: Prof. Dr. Fahri Bayram - Prof. Dr. Seda Sancak şeklindedir. Daha sonraki toplantılarda her türlü endokrinoloji konuları ele alınmış ve özellikle olgu bazlı bilimsel aktiviteler ağırlık kazanmaya başlamıştır. Bunun dışında Bilimsel Çalışma Grupları tarafından belirlenen konularda modüller oluşturularak eğitimin süreklilik alması sağlanmıştır.

Endokrinoloji analitik çözümlene yeteneği gerektiren ve pek çok olguda zor tanı konulan bir branştır ve endokrinoloji asla yerinde saymayacaktır. Biz Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği altında aktif olarak çalışmalarımıza devam ederken bizden önce gelen tüm endokrinologların bıraktığı zengin ve fantastik izlere katkıda bulunmaya devam edeceğiz. Dünyada endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları alanında kat edilecek gelişmelerin bir parçası olmaya devam edeceğiz.

NOT: Bu yazı Prof. Dr. Mustafa Cesur tarafından Mayıs 2023'de kaleme alınmış ve Temmuz 2023'de güncellenmiştir.

Kaynaklar

1. Hatemi H. Türkiye' de Endokrinoloji ve Diyabet Tarihi. İKA İletişim - İstanbul, 2013.
2. Hatemi H. Türkiye'de Endokrinoloji Bilimi, Diabet Bilimi ve Derneklerin Tarihçesi. CSA Global Publishing - İstanbul, 2008.
3. Erdoğan G. Türkiye'de Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalının Gelişimi. Sincan Matbaası - Ankara, 2015.
4. Our History. <https://www.endocrine.org/our-community/advancing-endocrinology-and-public-health/history> (Erişim Tarihi 21.07.2023).
5. Special Corresponent. First International Congress of Endocrinology. BMJ.1960; 2(5197):531-533).
6. Announcements. Second International Congress of Endocrinology, London, 1964. Endocrinology. 1963;73(6):843-844. <https://doi.org/10.1210/endo-73-6-843>.
7. History of ISE. <https://www.isendo.org/history/> (Erişim Tarihi 21.07.2023).
8. Dernekler Kanunu. (DK) (MÜLGA KANUN NO: 2908/95). https://www.siviltoplum.gov.tr/kurumlar/siviltoplum.gov.tr/Mevzuat/Mulga/1630_S_ayili_Dernekler_Kanunu_1972.pdf (Erişim Tarihi 22.07.2023).